

Rajamäki: Ehdotus laiksi auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Voimassa olevan auto- ja moottoripyöräverolain 17 §:n 1 momentin mukaan sellainen invalidi, jonka liikunta- tai näkövammasta aiheutuva pysyvä haitta-aste on vähintään 80 prosenttia ja jonka henkilökohtaiseen käyttöön auto tulee, tai sellainen invalidi, jonka pysyvä haitta-aste on vähintään 60 prosenttia ja jolle auton hankinta on hänen toimensa, työnsä tai ammattiin valmistumista varten tapahtuvan opiskelun hoitamiseksi olennaisen tarpeellinen, on oikeutettu saamaan palautuksena autoverosta vamman laadusta ja auton hinnasta riippuen enintään 22 400—29 600 markkaa.

Autoveron palautus on siis riippuvainen sekä invaliditeetin asteesta että auton välttämättömyydestä työnteon tai opiskelun kannalta.

Voimassa olevaa säädöstä tullihallituksessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa tulkittaessa on päädytty ratkaisuihin, jotka on koettu kansalaisten taholta epäoikeudenmukaisiksi. Useissa tapauksissa henkilön on katsottu olleen oikeutettu invalidivähennykseen työhistoriansa aikana. Sen sijaan eläkkeelle siirryttäessä on invaliditeetin asteen katsottu jäävän alle 80 %:n ja evätty invalidivähennys sen perusteella.

Tilanne on koettu epäoikeudenmukaiseksi, koska auton käytön välttämättömyys päivittäisten toimenpiteiden kuten virastoissa ja liikkeissä asioinnin osalta on säilynyt aivan entisellään.

Toinen itse asiassa vielä enemmän hämmennystä aiheuttanut tulkintalinja on ollut tapa, jolla useita erityisesti eläkkeellä olevia sydän- ja verisuonitautia sairastavia kansalaisia on kohdeltu. Vaikka invaliditeetin haitta-aste on hoitavan lääkärin mukaan ollut lähes sataprosenttinen, ovat tullihallituksen asiantuntijalääkärit katsoneet, ettei haitta-aste täytä lain 17 §:n edel-

lyttämää pysyvää haitta-astetta nimenomaan liikunta- tai näkövammasta johtuvana.

Vaikka henkilö sairastaa sellaista sydän- tai verisuonitautia, joka aiheuttaa ns. katkokävelyä ja rajaa kerrallaan tapahtuvat kävelyetäisyydet joihinkin kymmeniin metreihin, ei häntä ole katsottu oikeutetuksi autoveron invalidivähennykseen.

Kyseisiä tapauksia on vuosittain useita, mutta ei kuitenkaan niin paljon, että autoveron invalidivähennyksen edellytysten helpottamisella olisi mainittavampaa valtiontaloudellista merkitystä.

Auto- ja moottoripyöräverolain 17 §:ssä mainittuja invalidivähennyksen edellytyksiä tulisi-kin muuttaa siten, että yksiselitteisten liikunta- ja näkövammojen lisäksi mm. sellaiset sydän- ja verisuonitaudit, jotka käytännössä aiheuttavat liikuntavamman ja -esteen, luettaisiin mukaan niihin perusteisiin, jotka oikeuttavat vähennykseen haitta-asteen täytyessä.

Lisäksi lakia tulisi muuttaa siten, että vaadittu haitta-aste on sama kaikkien tavalla tai toisella liikuntavammaisten invalidien osalta. Esimerkiksi eläkkeelle jäanti ei sinällään muuta juuri-kaan kansalaisten tarvetta liikkua. Ikärakenteen jatkuvasti kohotessa ja eläkeläisten aktiviteetin kasvaessa ei heidän liikkumisensa määrässä enää tapahdu olennaista vähentymistä, joidenkin osalta se itse asiassa kasvaa. Näin ollen olisi perusteltua säätää haitta-aste kaikkien osalta 60 prosentiksi. Pykälän 2 momentissa mainittu 40 %:n haitta-asteraja alaraajavammaisten osalta on kuitenkin perusteltua säilyttää edelleen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 14 päivänä marraskuuta 1967 auto- ja moottoripyöräverosta annetun lain (482/67) 17 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 17 päivänä marraskuuta 1989 annetussa laissa (986/89), seuraavasti:

17 §

Milloin veronalaisena maahan tuotua autoa ensi kertaa rekisteröitäessä sen omistajaksi tai haltijaksi on rekisteröity sellainen invalidi, jonka välittömästä tai välillisestä liikunta- tai näkövammasta aiheutuva pysyvä haitta-aste on vähintään 60 prosenttia ja jonka henkilökohtaiseen käyttöön auto tulee, Helsingin piiritullikamarin on hakemuksesta määrättävä asettamallaan ehtoilla valtion varoista maksettavaksi takaisin maahantuonnin yhteydessä suoritettu tai auton hintaan sisältyvä vero, kuitenkin enintään 22 400 markkaa. Milloin hakija ajokortissa olevalla merkinnällä tai muutoin luotettavasti osoittaa,

että hänen on käytettävä automaattivaihteista autoa, veroa palautetaan edellä mainituin edellytyksin enintään 29 600 markkaa. Jos auto on ollut haltijan käytössä, vero palautetaan vasta kun haltija on merkitty auton omistajaksi. Hakemus voidaan tehdä ennen kuin hakija on rekisteröity auton omistajaksi, mutta se on tehtävä 6 kuukauden kuluessa siitä, kun hakija on merkitty rekisteriin auton omistajaksi, uhalla että oikeus palautuksen saamiseen on menetetty.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 4 päivänä lokakuuta 1994

Kari Rajamäki